

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

26 05 20 22 р.

м. Київ

№ 486

Про затвердження Державного
освітнього стандарту з професії
«Ювелір-монтувальник»

Відповідно до статті 32 Закону України «Про освіту», статті 32 Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту», підпункту 15 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 630,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Державний освітній стандарт з професії «Ювелір-монтувальник», що додається.
2. Установити, що стандарт, зазначений у пункті 1 цього наказу, упроваджується в освітній процес з 01 вересня 2022 року.
3. Директорату професійної освіти (Шумік І.) надавати закладам професійної (професійно-технічної) освіти методично-консультативну допомогу з питань упровадження цього стандарту.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Костюченка О.

Т. в. о. Міністра

Андрій ВІТРЕНКО

Міністерство освіти і науки України

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки України
від «26» 05 2022 р. № 486

Державний освітній стандарт

7313.С.32.12-2022

(позначення стандарту)

Професія: Ювелір-монтувальник

Код: 7313

Професійні кваліфікації:

- ювелір-монтувальник 2 (1-2) розряду;
- ювелір-монтувальник 3-го розряду;
- ювелір-монтувальник 4-го розряду;
- ювелір-монтувальник 5-го розряду;
- ювелір-монтувальник 6-го розряду.

Освітня кваліфікація: кваліфікований робітник

Рівень освітньої кваліфікації: другий (базовий)

Видання офіційне

Київ – 2022

I. Загальні положення щодо виконання стандарту

Державний освітній стандарт (далі – Стандарт) з професії 7313 «Ювелір-монтувальник» розроблено відповідно до:

законів України «Про освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про професійний розвиток працівників», «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності»;

Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 630;

Державного стандарту професійної (професійно-технічної) освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2021 р. № 1077;

Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів професійної (професійно-технічної) освіти за компетентнісним підходом, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 17 лютого 2021 р. № 216;

Кваліфікаційної характеристики професії «Ювелір-монтувальник» Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників (ДКХП), Випуск 58 «Художні вироби», затвердженого наказом Міністерства праці та соціальної політики від 10 липня 2006 р. № 256;

Рамкової програми ЄС щодо оновлених ключових компетентностей для навчання протягом життя, схваленої Європейським парламентом і Радою Європейського Союзу 17 січня 2018 року;

інших нормативно-правових актів.

Стандарт є обов'язковим для виконання усіма закладами професійної (професійно-технічної) освіти, підприємствами, установами та організаціями, незалежно від їх підпорядкування та форми власності, що видають документи встановленого зразка за цією професією.

Державний освітній стандарт містить:

титульну сторінку;

відомості про авторський колектив розробників;

загальні положення щодо виконання стандарту;

вимоги до результатів навчання, що містять: перелік ключових компетентностей за професією та їх опис; загальні компетентності (знання та вміння) за професією; перелік результатів навчання та їх зміст;

орієнтовний перелік основних засобів навчання.

Структурування змісту Стандарту базується на компетентнісному підході, що передбачає формування і розвиток у здобувача освіти ключових, загальних та професійних компетентностей.

Ключові компетентності – загальні здібності й уміння (психологічні, когнітивні, соціально-особистісні, інформаційні, комунікативні), що дають змогу особі розуміти ситуацію, досягати успіху в особистісному і професійному житті, набувати соціальної самостійності та забезпечують ефективну професійну й міжособистісну взаємодію.

Ключові компетентності набуваються впродовж строку засвоєння освітньої програми та можуть розвиватися у процесі навчання протягом

Тривалість професійної підготовки встановлюється відповідно до освітньої програми в залежності від виду підготовки та визначається робочим навчальним планом.

Освітня програма може включати додаткові компетентності (за потреби), регіональний компонент, предмети за вибором здобувача освіти чи роботодавця.

Підвищення кваліфікації на 3, 4, 5, 6 розряди проводиться відповідно до вимог кваліфікаційної характеристики з урахуванням вимог/потреб ринку праці та попередньо здобутими знаннями, навичками, вміннями за професією, що передбачає здобуття особою результатів навчання:

для 3 розряду – результати навчання 4-5;

для 4 розряду – результати навчання 6-8;

для 5 розряду – результати навчання 9-10;

для 6 розряду – результати навчання 11-12.

При організації підвищення кваліфікації термін навчання визначається за результатами вхідного контролю. Вхідний контроль знань, умінь та навичок здійснюється відповідно до чинного законодавства.

Тривалість підвищення кваліфікації встановлюється відповідно до освітньої програми та визначається робочим навчальним планом.

Навчальний час здобувача освіти визначається обліковими одиницями часу, передбаченого для виконання освітніх програм закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Навчальний (робочий) час здобувача освіти в період проходження виробничої практики встановлюється залежно від режиму роботи підприємства, установи, організації згідно з законодавством.

Професійно-практична підготовка здійснюється в навчальних майстернях, лабораторіях, навчально-виробничих дільницях та безпосередньо на робочих місцях підприємств, установ, організацій.

Розподіл навчального навантаження визначається робочим навчальним планом залежно від освітньої програми та включає теоретичну та практичну підготовку, консультації, кваліфікаційну атестацію.

Робочі навчальні плани розробляються самостійно закладами професійної (професійно-технічної) освіти, підприємствами, установами та організаціями, погоджуються із роботодавцями, навчально (науково)-методичними центрами (кабінетами) професійно-технічної освіти та затверджуються органами управління освітою.

Робочі навчальні програми розробляються та затверджуються закладами професійної (професійно-технічної) освіти на основі Стандарту, визначають зміст навчання відповідно до компетентностей та погодинний розподіл навчального матеріалу.

Орієнтовний перелік основних засобів навчання за професією розроблено відповідно до кваліфікаційної характеристики, потреб роботодавців, сучасних технологій і матеріалів та використовується закладом освіти в залежності від освітньої програми. Додатково заклад освіти формує

Особі, яка при професійному (професійно-технічному) навчанні, перепідготовці опанувала відповідну освітню програму та успішно пройшла кваліфікаційну атестацію, видається свідоцтво про присвоєння професійної кваліфікації.

Здобувач освіти, якому видано свідоцтво про присвоєння професійної кваліфікації (розряду), може підвищити кваліфікацію за наступним розрядом.

При професійному (професійно-технічному) навчанні за частковими кваліфікаціями (у разі навчання для виконання окремих видів робіт за професією) заклад освіти може видавати документи (сертифікати) власного зразка на кожен окремий результат навчання.

Сфера професійної діяльності

Назва виду економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності»).

КВЕД ДК 009:2010.

Секція С – Переробна промисловість.

Розділ 32 – Виробництво іншої продукції.

Група 32.1 – Виробництво ювелірних виробів, біжутерії та подібних виробів.

Клас 32.12 – Виробництво ювелірних і подібних виробів.

Клас 32.13 – Виробництво біжутерії та подібних виробів.

Умовні позначення

КК – ключова компетентність.

ПК – професійна компетентність.

РН – результат навчання.

		<p>способи моделювання об'єму деталей;</p> <p>правила виконання замальовок та ескізів ювелірних та художніх виробів.</p>	
КК3	Громадянсько-правова компетентність	<p>основні трудові права та обов'язки працівників;</p> <p>основні нормативно-правові акти у професійній сфері, що регламентують трудову діяльність;</p> <p>положення, зміст, форми та строки укладання трудового договору(контракту), підстави його припинення;</p> <p>соціальні гарантії та чинний соціальний захист на підприємстві, зокрема види та порядок надання відпусток;</p> <p>порядок розгляду та способи вирішення індивідуальних та колективних трудових спорів.</p>	<p>застосовувати знання щодо: основних трудових прав та обов'язків працівників;</p> <p>основних нормативно-правових актів у професійній сфері, що регламентують трудову діяльність;</p> <p>положення, змісту, форм, строку укладання та підстав припинення трудового договору (контракту);</p> <p>соціальних гарантій та чинного соціального захисту на підприємстві, зокрема про види та порядок надання відпусток, порядок оплати лікарняних листів;</p> <p>порядку розгляду та способів вирішення індивідуальних та колективних трудових спорів.</p>
КК4	Математична компетентність	<p>правила математичних розрахунків у професійній діяльності;</p> <p>основи креслення;</p> <p>основні поняття про розміри і їх допуски, відхилення форми і розташування поверхонь;</p> <p>поняття про шорсткість поверхонь;</p> <p>основи метрології і технічних вимірювань;</p> <p>класифікацію засобів вимірювання їх метрологічні характеристики та правила застосування.</p>	<p>здійснювати математичні розрахунки у професійній діяльності;</p> <p>володіти способами графічного зображення деталей;</p> <p>володіти прийомами геометричних побудов під час розмітки на металі;</p> <p>читати креслення деталей;</p> <p>визначати об'єм виконання робіт;</p> <p>визначати кількість необхідного матеріалу для виконання робіт;</p> <p>виконувати вимірювання за допомогою контрольно-вимірювальних інструментів та приладів;</p> <p>визначати вартість робіт.</p>
КК5	Підприємницька компетентність	<p>поняття «ринкова економіка» та принципи, на яких вона базується;</p> <p>організаційно-правові форми підприємництва в Україні;</p> <p>процедури відкриття</p>	<p>користуватися нормативно-правовими актами щодо підприємницької діяльності;</p> <p>розробляти бізнес-план.</p>

	<p>передачі інформації у професійній діяльності; основні поняття комп'ютерної графіки, області застосування; основи обробки інформації, пов'язаної із зображеннями, різновиди комп'ютерної графіки; формати зберігання, типи графічних файлів, методи стиснення даних у графічних файлах, системи опрацювання графічної інформації.</p>	<p>та збереження у професійній діяльності; створювати цілісну композицію на площині, в об'ємі та просторі, застосовуючи відомі способи побудови та формоутворення за допомогою комп'ютерних програм; працювати з 3D-графікою і комп'ютерною анімацією.</p>
--	--	--

2.2. Загальні компетентності (знання та вміння) за професією

<p>загальні відомості про професію та професійну діяльність; загальні відомості про кольорові метали і сплави, які використовуються в ювелірному виробництві; класифікацію ювелірних прикрас; загальні відомості з історії ювелірного мистецтва; основні нормативні акти у професійній діяльності; типи, види підприємств ювелірної галузі; загальні відомості про організацію виробництва на ювелірних підприємствах; загальні правила охорони праці у професійній діяльності; загальні правила пожежної безпеки; загальні правила електробезпеки; загальні правила санітарії та гігієни у професійній діяльності; причини нещасних випадків на підприємстві; план ліквідації аварійних ситуацій та їх наслідків; правила та засоби надання долікарської допомоги потерпілим у разі нещасних випадків.</p>	<p>застосовувати загальні правила охорони праці у професійній діяльності; застосовувати загальні правила санітарії та гігієни; застосовувати первинні засоби пожежогасіння; діяти у разі виникнення нещасних випадків чи аварійних ситуацій; використовувати, в разі необхідності, засоби попередження і усунення виробничих, природних непередбачених явищ (пожежі, аварії, повені тощо); надавати долікарську допомогу потерпілим у разі нещасних випадків.</p>
--	--

2.6. Зміст (опис) результатів навчання

Результати навчання	Компетентності	Опис компетентностей	
		Знати	Уміти
РН 1. Обробляти вручну прості ювелірні вироби посудної групи з кольорових металів	ПК 1. Здатність підготуватися до робочого процесу, організувати робоче місце	будову і оснащення ювелірного верстака; правила та схему раціонального розміщення інструменту на ювелірному верстаку; санітарно-гігієнічні вимоги до робочого місця та особистої гігієни працівника; загальні вимоги охорони праці при роботі в ювелірній майстерні.	перевіряти санітарний стан приміщення, обладнання, інструментів; організувати робоче місце відповідно до вимог охорони праці; вміти користуватися засобами індивідуального захисту та спецодягом.
	ПК 2. Здатність підбирати та налагоджувати інструмент та устаткування	будову, принципи роботи і призначення ювелірних інструментів та обладнання; прийоми і правила налагодження ювелірного інструменту та обладнання; способи заточування і заправлення інструменту; інструкції з експлуатації інструментів та виробничого обладнання.	підбирати відповідний інструмент для виконання виробничого завдання; перевіряти працездатність і неушкодженість устаткування та засобів захисту.
	ПК 3. Здатність обпилювати, шабрувати, полірувати прості ювелірні вироби посудної групи з кольорових металів	фізико-механічні властивості кольорових та дорогоцінних металів; технологічний процес і способи ручного оброблення виробів посудної групи; види інструментів, які використовуються під час ручного оброблення виробів посудної групи.	обпилювати, шабрувати та вручну полірувати прості ювелірні вироби посудної групи з кольорових металів та срібла.

	<p>КК 6. Екологічна та енергоефективна компетентність</p>	<p>основи енергоефективності; нормативно-правові акти у сфері енергозбереження; способи енергоефективного використання матеріалів, ресурсів та енергозберігаючого обладнання у професійній діяльності та у побуті; способи енергозаощадження на підприємстві; нормативно-правові акти в сфері екології; основи раціонального використання, відтворення і збереження природних ресурсів; способи збереження та захисту екології в професійній діяльності та в побуті; правила сортування сміття, утилізації відходів.</p>	<p>раціонально використовувати енергоресурси, витратні матеріали у професійній діяльності та у побуті; використовувати енергоефективне устаткування; дотримуватися екологічних норм у професійній діяльності та в побуті.</p>
--	--	---	---

РН 2. Монтувати прості ювелірні вироби з кольорових металів і срібла	ПК 1. Здатність монтувати обручки	<p>формулу розрахунку довжини заготовки обручки;</p> <p>будову і правила експлуатації паяльного апарату;</p> <p>технологію та прийоми виготовлення звичайних обручок та з геометричним чи ажурним декоративним малюнком;</p> <p>способи заточування й заправлення інструменту;</p> <p>фізико-хімічні властивості відбілюючих та інших допоміжних розчинів.</p> <p>правила відбілювання; технологію пайки; технології фінішної обробки обручок.</p>	<p>розраховувати довжину заготовки для обручки;</p> <p>робити заміри за допомогою штангенциркуля, кільцеміра та пальцеміра;</p> <p>наносити розмітку на метал;</p> <p>випилювати заготовку;</p> <p>гнути, правити, припасовувати кінці заготовок виробу;</p> <p>заправляти та налаштовувати паяльний апарат;</p> <p>готувати відбіл та флюс;</p> <p>готувати вироби до паяння;</p> <p>заправляти зону паяння, паяти та відбілювати вироби;</p> <p>шліфувати та полірувати обручки.</p>
	ПК 2. Здатність монтувати кулони та підвіски	<p>види кулонів і підвісок; технологію виготовлення кулонів і підвісок, прийоми виконання монтувальних операцій при їх виготовленні;</p> <p>будову й правила експлуатації апарата контактного (точкового) зварювання;</p> <p>види браку, можливі дефекти виготовлення та методи їх усунення;</p> <p>норми втрат при виготовленні кулонів та підвісок.</p>	<p>свердлими отвори із застосуванням простих пристроїв;</p> <p>монтувати складові деталі кулонів та підвісок;</p> <p>налаштовувати апарат контактного (точкового) зварювання;</p> <p>застосовувати контактне (точкове) зварювання;</p> <p>усувати можливі дефекти та брак, що виникають під час виготовлення кулонів і підвісок.</p>

	КК 7. Цифрова компетентність	інформаційно-комунікаційні засоби, способи їх застосування; основні поняття комп'ютерної графіки, області застосування комп'ютерної графіки; основи обробки інформації, пов'язаної із зображеннями, різновиди комп'ютерної графіки; формати зберігання, типи графічних файлів, методи стиснення даних у графічних файлах, системи опрацювання графічної інформації; технологію 3D моделювання ювелірних прикрас: обручок, кулонів, підвісок.	створювати цілісну композицію на площині, в об'ємі та просторі, застосовуючи відомі способи побудови та формоутворення за допомогою комп'ютерних програм; працювати з програмами для роботи з векторною та растровою графікою; працювати з 3D-графікою і комп'ютерною анімацією; створювати зображення обручок, кулонів, підвісок в заданих графічних редакторах.
РН 3. Складати з кріпленням деталей ордени, медалі, значки	ПК 1. Здатність складати ордени, медалі, значки	класифікацію нагородних знаків; технології виготовлення нагород: холодне штампування, художнє лиття, хімічне травлення.	розрізняти нагородні знаки за характерними ознаками; обробляти деталі орденів, медалей, значків перед монтуванням; складати, припасовувати та з'єднувати деталі орденів, медалей та значків; усувати можливі види браку та дефекти.
	КК 7. Цифрова компетентність	технологію 3D моделювання нагородних знаків.	моделювати нагородні знаки за допомогою технологій 3D моделювання.
РН 4. Виготовляти накладні деталі для ювелірних виробів	ПК 1. Здатність виготовляти накладки для ювелірних виробів	технологію випилювання деталей за заданими розмірами; технологію правки та припасування деталей.	випилювати деталі за заданими розмірами та формою; правити та припасовувати деталі.
	ПК 2. Здатність виготовляти касти під вставки зі штучного чи дорогоцінного каміння	різновиди вставок і прийоми їх закріпки; різновиди оправ для вставок; технології виготовлення різних видів кастів; технологію виготовлення рантів.	виготовляти глухі касти; виготовляти ободкові касти; виготовляти крапанові касти; розколючувати касти в матриці.

		КК 7. Цифрова компетентність	технологію 3D моделювання ювелірних прикрас середньої складності: перстнів, брошок, сережок.	створювати 3D моделі ювелірних прикрас середньої складності: перстнів, брошок, сережок.
РН 6. Виготовляти шомпольні замки для брошок	для	ПК 1. Здатність виготовляти шомпольний замок для брошки	види замків для різних видів ювелірних виробів; способи виготовлення шомпольних та револьверних замків.	розрізняти види замків для ювелірних виробів. виготовляти шомпол та обойму під шомпол відповідних діаметрів; нагартувати шомпол та обойму; виготовляти стійку для шомпольного замка; припасовувати всі деталі шомпольного замка та припаювати їх.
		КК 4. Математична компетентність	допуски, посадки та технічні вимірювання під час виготовлення замків.	визначати кількість необхідного матеріалу для виготовлення шомпольних замки.
РН 7. Виготовляти замки для сережок	для	ПК 1. Здатність виготовляти швензи та прапорці	види замків сережок; технологію виготовлення швенз; технологію виготовлення гвинтових замків; інструменти та обладнання необхідне для нанесення зовнішньої та внутрішньої різьби; технологію виготовлення швенз та прапорців.	робити розмітку на металі та випилювати деталі за заданими розмірами; випилювати прорізи в клюві; виготовляти стійки (прапорці); припасовувати швензу до прапорця; виготовляти штифт необхідного розміру; штифтувати швензу.
		ПК 2. Здатність виготовляти гвинтовий замок для сережок	технологію нанесення внутрішньої та зовнішньої різьби; інструменти, необхідні для нарізання різьби.	вміти користуватися плашкою; вміти користуватися мітчиком; виготовляти гвинтовий замок.

	КК 5. Підприємницька компетентність	<p>поняття «ринкова економіка» та принципи, на яких вона базується;</p> <p>організаційно-правові форми підприємництва в Україні;</p> <p>процедури відкриття власної справи;</p> <p>поняття «Бізнес-план»;</p> <p>види та порядок ціноутворення;</p> <p>види заробітної плати;</p> <p>порядок створення приватного підприємства;</p> <p>порядок ліквідації підприємства;</p> <p>основні фактори впливу держави на економічні процеси (податки, пільги, дотації).</p>	<p>користуватися нормативно-правовими актами щодо підприємницької діяльності;</p> <p>розробляти бізнес-плани.</p>
РН 9. Виконувати гравірування на металі	ПК 1. Здатність наносити гравірування на поверхню ювелірних виробів	<p>технологію ручного гравірування;</p> <p>технології механізованого гравірування.</p>	<p>наносити просте гравірування по рисунку вручну;</p> <p>наносити просте гравірування за допомогою пневмоштихелів.</p>

PH 12. Реставрувати високохудожні та унікальні вироби	ПК 1. Здатність реставрувати високохудожні та унікальні вироби	причини старіння ювелірних виробів; способи промивки та очистки ювелірних виробів; вимоги до матеріалів та технологій реставрації; технологічний процес ремонту та реставрації високохудожніх та унікальних виробів.	ремонтувати ювелірні вироби; виготовляти пристосування, необхідні для ремонту і реставрації виробів; проводити реставрацію високохудожніх та унікальних виробів.
	КК2. Художньо-творча компетентність	історію розвитку мистецтв у різні епохи; особливості ювелірних технологій у різні історичні епохи.	розрізняти та визначати основні стилі декоративно-прикладного мистецтва.

	бормашини на дискотримачі			
8	Щітка тканинна на дискотримачі	1	15	
9	Ригель дерев'яний	1	15	
10	Ригель металевий		5	
11	Ножиці настільні		1	
12	Ножиці по металу	1	15	
13	Лобзик	1	15	
14	Титановий пінцет	1	15	
15	Самозажимний пінцет	1	15	
16	Набір пилок для лобзика	1	15	
17	Титанова паличка	1	15	
18	Штангенциркуль	1	15	
19	Кусачки бокові	1	15	
20	Плоскогубці	1	15	
21	Круглогубці	1	15	
22	Шабер	1	15	
23	Набір свердел	1	15	
24	Набір штихелів	1	15	
25	Арканзаси		5	
26	Ножиці настільні		1	
27	Ножиці по металу	1	15	
28	Набір рифелів		5	
29	Кітшок	1	15	